א) יותחיד., ט יותח כז. כח. [תנסות ק. ע"א], ג) יותא טו:, ד) [במשנה שבמשניות וכן ביותא ליתא], ס) [חולין ז: לעיל כט.], ו) ז"ל דסריכא ביה בזרא, ז) נ"א שיטה,

ה) בס"ח: וגירסת, ע) ובמנורה

ח בק"ה: וניכסת, ט) במנודה רש"שן, 0 נ"מ מחלת מבודה דאסורה לורים הוא פיי דשחיטה שקודם לקבלה מוחר בורים, ט (ויקרא א), 0 (דף לא:ן, מ) (ק. רש"י ד"ה מתחיאן, ט (ביומא שם ר"שמעאלן,

ם) אולי צ"ל לא היה נכנם ויולא בשער

אחר אלא בזה השער.

רבינו גרשום

א א מיי׳ פ״ד מהלכות תמידיו ב א מיי פיים חלי ו: ב [מיי פיים אם הלייב]
ב ג מיי פיים מהלי בית הבחירה הלכה י: ג ד מיי׳ פ"ו מהלכות תמידין ומוספין הלי א: ד ה מיי פ״א שם הלי ט:

שימה מקובצת

א] בחבלא. ס"א בחלבא דלבתא דשריי אן במכנח. ס"ח בחכבה דנכנה דעריק. חיבת דסריך נמחק: ב] וקברי ליה היכא: ג] ימא. ס"א ארעא שירטון: ד] מי שוחט ומי זורק אות ה' נמחק: ה] על תיבת והוליאו נרשם הו למעלה וון עד מיכנו והארשו לנסט קו למעט להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: ון פרי דשריקה דיפול ביה בארעי בואא זרע: זן וקבלה ואומו חזורק: זן זה אחר זה אות כי לי נמחק: טן הואיל דבעבודת הממיד היא תיבת דעם נמחה: יז הודם בשחיטת התמיד: יאן בתמיד במחשת אתחיר. אן בנתחיו חבים על היבת ראשונה נרשם קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: יבן התמיד שחיטתן וחריקתן היתה תיבת לא נמחק: גן מזבח הפנימי והמנורה: ידן של יגן מובה הפנימי והמנורה: ידן שנ הקטרה יה אל אתו י נתמורה: ידן שנ והכבד והלב: טדן שוחט את התמיד אלא: ידן אותר בדקאי בדק בלשן: ידן בדק מורטה לאחו שעל חיבה הרואה ל"ש ונמחק: ישן פי רש" מי"ב: בן הנג אם מיבת אמרו נמחק: מי"ב: בן הנג אם מיבת אמרו נמחק: בא] וזה אמר כבר היה יום ועוד: באן דום מנת לפני הים יום ומר. כבן ביומא דאמרינן: כגן את״ק ואמר דלא מיבות ואיהו סבר ל״ש: כדן והביאו לי טלה מלשכת הטלאים: כהן והולך לו לבית: כרן הולכין אחריו תיבת עמו

פי' הראב"ד

בצפון ואיזה מהם בדרום לפיכך , א״צ [']למימר דלאו דוקא ממש אב לכוכוו לא ידיקא כומש בקרן קיימא אלא סמוך להקרן ואף על גב דלאו ממש קרן גופיי אלא אפי׳ סמוך לקרן נמי בכלל פנות העזרה הוה. א"נ אפי' א"ת פנות העזרה הות. א"נ אפ" א"ת דסמון לקרן לא איקרי פינה. יש לומר כמו שכתבתי דלשכות השומרים היו מבחוץ ובית אבטינס מבפנים ולפיכך ""ל שבפינה דהיה על קרן גופיה היתה עומדת לשכת השומרים יבית אבטינס בפנים סמוך לקרן ובית אבטינט בפנים טמון לקוך ולא בקרן גופיה ע"ש שהיתה סמוכה לשכת בית אבטינט ללשכת שומר מבחוץ קא יהיב תנא סימני בגוה לאחד ג' מקומות התא טימני בגוד א מקומות הללו שהכהנים שומרים כגון זה אחד מהם בית אבטינס. ולשכת פרהדרין הואיל ואתא לידן נפרש ביה מילתא כי היכי דלא תקשי לן ההיא מסקנא דמסכת יומא גופיה מפיק מברייתא דכולהו שערים שהיו שם לא היה להם מזוזה חוץ משער נקנור שלפנים ממנו לשכת פרהדרין דהיינו משמע השתא במזרח הוה קיימא לשכת פרהדרין ולא היא אע"ג דקא מסיק כהאי לישנא שלפנים ממנו לשכות פרהדרין לאו דוקא ממש לשכות אלא או בצפון או בדרום במזרח אלא או בצפון או בדרום אלא שזה שער הנקנור היה סמוך יותר משאר שערים ומקוח היה טמון יותר משאר שערים וכשהיה רוצה כהן לכנס ללשכת פרהדרין לא יידי כנס ויוצא 6) כאחד זה השער היה נכנס ויוצא ולקודש היתה פתוחה וכשהיה משכים היבטור להסך רגליו היה יוצא חוץ לחומת השנה נמסיר בליו ואיל לחומת השנה נמסיר בליו ואיל לחומת השנה נמסיר בליו ואיל . לחומת העזרה ומסיך רגליו ואזיי וטביל בשער המים שהיתה בחול ונכנס לעזרה ללמוד חפינה וא״ת ונכנט לצורה ללמור הפינודה הר כיון שהיתה פתוחה [לקדש] הרי היא היתה קודש ואין ישיבה בעזרה וכ"ש שאין ישנים והאיך היה כה"ג יכול אפילו לשבת בה היה כה"ג יכור אפירו לשכת בה ולא מבעיא לישן. הא כבר אמרינן היכי דלא אפשר שפיר דמי אלא כך משמע שכה"ג היה צריך להיות פורש למקום הקודש דומיא דמלואים דכתיב ז' ימים תשבו יומם וגו" ומשום דלא אפשר (נמי) היה [שרי] כשעת מלואים דכתיב נמי שם תשבו. אע"פ שבעזרה בהדכתים ופתח אהל מועד וכן במשכן נמי הוה שומרים בעזרה כדאיתא בספרי ואתה ובניך [אתך] לפני אהל מועד וגו'. הכהנים מבפנים ולוים אלא אותו שזכה בתרומת הדשן יסדר ולא אחר אלמא מוכח משם דלא מפייסינן אלא בעבודה תמה אבל בעבודה שחינה תמה כל כהן שירלה יוכה בה בלא פיים יש לתרן דהתם פרכינן על אותה שמועה משחיטה דלאו עבודה תמה היא ואפ״ה בעי פיים ומתרלינן שאני שחיטה דתחלת עבודה היא וחשובה לפיים אע"ג דלא עבודה תמה היא הילכך ה"נ י"ל דכל אלו תחלת עבודה הם דישון מזבח יג] והמנורה תחלת עבודה היו זה במובח וזה במערכהש העלאת אברים לכבש תחלת עבודה של יד] הקטורת היא וקבלה נמי איכא לתרולי י)הילכך לאו עבודה של זרים היא: הראש והרגל. בכהן אחד. ביומא (דף כו.) מפקינן מקרא ששה כהנים העוסקים בהולכת אברים לכבש דכתיב והקריב הכהן את הכל המזבחהי ואמר מר זו הולכת אברים לכבש. העוקץ הוא הונב. החוה הוא השומן הרואה את הקרקע וחותכין מכאן ומכאן בלא ראשי ללעות. והגרה הוא הלואר ובו מחובר הקנה ^{שו]} והלב. החזה והגרה בכהן רביעי. לקמן מפרשינן במקומו מפני מה הן סדורים בסדר הזה. והחביתין חלי עשרונו של כ"ג שקרב עם התמיד בכל יום שנאמר (ויקרא ו) מחליתה בבקר ומחליתה בערב וסמיך ליה על מחבת בשמן מעשה לכך היא קרויה חביתין: אמר להן הממונה לאו וראו אם הגיע זמן השחיטה. שהחיר להם היום דחין שוחט מין תמיד אלא ביום: הרואה אומר. "ו ברק ברקאי בלשון להר כמו למען היות לה ברק (יחוקאל כא) ^{יח]}: הרואה. אותו שעל הגג אומר כך: ומסיא בן שמואל

אומר האיר פני כל המורח עד שהוא מגיע בחברון. פיי יש מ״כ במנחות ש בשלהי שתי הלחם הוא היה ממונה על כך כדאמר בשקלים (פ״ה מ״ה) מתיא בן שמואל ממונה על הפייסות והיינו פייסות שמפיסין כשהאיר היום מי שוחט מי זורק וכשהוא היה שואל אם הגיע זמן שחיטה היה אומר לאותן שעל הגג בן אמרו אם האיר פני כל המזרח עד שהוא בחברון והן אומרין הן. ואין נראה לרבי דמה ענין פייסות לכאן הא פיים ראשון בלילה הוה וזה בא] כבר היה ועוד מתיא בן שמואל לא היה אומר כל הטענה דהאיר כל פני המזרח עד שהוא בחברון כדמוכח ביומא (דף כח:) בבן דאמר דאותו שעל הגג אומר האיר כל פני המזרח ואמר לו אידך עד שבחברון ואומר לו הן ומפרש התם לפי שטעו פעם אחת באור הלבנה הולרכו לומר כל כך. ונ"ל לפרש הכי דמתיא בן שמואל הממונה על פיים פליג את"ק בג] ואיהו סבר דלא היה אומר אומו שעל הגג ברקאי אלא בזה הלשון היה אומר האיר על כל פני המזרח וא"ל אידך עד שבחברון עד שנראה הלהר עד חברון שיכולין לראות חברון משם וזה השיעור גדול מברקאי דת"ק וראיה לדבר דתניא בסדר יומא [שם] ר"שי אומר ברק ברקאי ר"ע אומר עלה ברקאי נחוניא בן אפקשיין אומר ברקאי בחברון מחיא בן שמואל [אומר] הממונה על הפייסות אומר האיר כל פני המזרח עד שהוא בחברון ר' יהודה בן בתירא אומר האיר כל פני המזרח ויצאו כל העם איש איש למלאכתו והתם פרכינן אי הכי נגהא להו א"ל אימא לשכור פועלים אלמא כולהו פליגי ואיכא למימר דהאי שיעורא נפיש מחברון: אמר להם לאו והביאו בדן טלה מלשכת טלאים. לאחר שהפיסו ועדיין היה לילה אמר להם הממונה לאותן שזכו בעבודת תמיד בין בשחיטה בין בהעלאת אברים שכולן מתעסקין בהכנתו כדאמר [ע"ב] מי שזכה בתמיד מושכו והולך בה] לבית המטבחים ומי שזכו באברים הולכין בין עמו: לאו והביאו (ני) עלה מלשכת העלאים. והכינו אותו לשחיטה ובקרו אותו לאור האבוקות כדמפרש: והרי לשכת הטלאים הרי היא במקלוע לפונים מערבים. של בית המוקד שהיא טרקלין גדול וארבע לשכות

בפתרונו אלא שהוא כתב כל דבר שהוא צורך שמירה או עבודה שרי אבל שאין צורך שמירה וחינוך עבודה כגון קריאת פרשת המלך וקריאת פרשה ביום הכיפורים לא מצי למיתב דהתם במסכת סוטה פ' אלו נאמרים פריך אגריפס

לפני ה' כלומר הוא בלבד ישב חוץ לעורה שהיה לאכול לחם לפני ה' בעזרה דהיינו שלמים כדכתיב ועשו הכהנים את עולתו ואת שלמיו וקרבז אקרי לחם

פתוחות

ושייפי להו בחבלה דלבחה. כמו דלבתה מייתינן במסכת עבודה זרה בסופה (דף עה:). בחבל העשוי מלורי דקל ושייף ליה לעץ עד שתסיר כל קליפתו וגם אם יש זרע גרעין בתוך הנטיעות תפילנו ושוב לא יבא שם פרי ובהכי משירין הליפתן ושמא ע"י כך תועיל לו שלא תגדיל בו הליפה

ומחוך כך לא יבא בו פרי ין דיפול י דשריקה ביה בארעי זרע גרעין כמו שפירשתי: וקברי ליה היכא דמסיק לה ימה שירטון. באותו מקום שהים גדל ומתוך לחלוח המים לא ימות האילן שאם לא היה שם קבור ימות מתוך שחין בו קליפה: קולה עבדת. ומתוך שהוא אילן סרק ואין גדל בו פרי שמכחישין כחו גדול כל כך שראוי לקורות לעשות ממנו בנין. אותן ענפים הדקין לוקחין לצורך המזבח. ותלת סיכי מינייהו ענפים. לשון אחר בריכי: לא מחוקה להו גמלה. דף של גשר אינו יכול לסובלן מרוב גודלן. גמלא גשר. כלומר הרבה הם גדולים. כך נראה בעיני ישינוי זה וכמו שברייתא שנויה בת"כ כגירסתם) הספרים אין אדם יכול ליישב: מאי טעם. חזיתה כלפי מזרח: כדי שתהח הרוח מנשבת בו. הרוח שיבה דרד שער מזרח: וחד אמר שיהו מליתיו את האליתא משם. עלים דקים משימין באותו חזית והאש סמוך לו ונדלקים העלים גדולים על ידי עלים קטנים: מקומות עבדי. כלומר במקומות הרבה היו נותנין עלים כדי שישרפו עלי המערכה מכל נד. ואיכא בינייהו דלמאן דאמר כדי שתהא הרוח מנשבת בו לא היו מציתין האליתא משם:

הדרן עלך ראוהו אחיו

אמר להם הממונה. לאחר שבאו ללשכת הגזית על הפייסות: בואו והפיסו מי שוחט מי זורק. כלומר בואו ונפים מי ישחוט מי יזרוק. ושלשה עשר פייסות יש כאן שחיטה זריקה וקבלה ז] אותו הזורק הוא המקבל וכן מוכח ביומא (ד׳ כה:) דאמר קבל המקבל

ובא לזרוק והכי תקון דקבלה תחלת זריקה היא ונאה למקבל שיהא זורק דישון מזבח הפנימי ודישון מנורה הרי ד' בהעלאת אברים לכבש ששה הרי י" פייסות הסולת והחביתין והיין הרי י"ג פייסות ואמרינן ביומא (שם) דלא היו מפיסין אלא בעבודה ראשונה בשחיטה וכהן שזכה בשחיטה י"ב אחיו הכהנים נמשכים עמו כלומר אותן שהן אללו זה אחר זה כסדר שהיו (ג) נמשכין עמו זה הן כלאחר זה זה לדישון וזה למנורה כסדר שהן יושבין הן נמשכין לעבודה הראשון לעבודה ראשונה כגון זריקה והשני לדישון מזבח פנימי והג׳ למנורה כו׳ כסדר שהן סדורין במשנה. ופיים אחד דלא היו מטילין כי אם פיים אחד דכיון שזכה ראשון בשחיטה כולן היושבין אללו נמשכין אחריו כדאיתא ביומא (שם). דישון מזבח הפנימי והמנורה מעבודת התמיד חשיבא ליה הואיל מן דעם עבודת תמיד היא נעשית. מי שוחט ומי זורק ומי מדשן ואף על פי שסדר העבודה לא הוה כך כדאמר בסדר יומא בשמעתא דאביי (דף לג.) דאמר דישון מזבח הפנימי קודם לזריקת דם התמיד וכסדר הסדר הזה היה להם להפים א"ר דמש"ה מפייסין קודם בשחיטת התמיד שקודם דישון מזבח הפנימי היו לוקחין הטלה אותן הכהנים שזוכין בו ורואין ומכניסין אותו לשחוט ומבקרין אותו לאור האבוקות והילכך כיון שהיו עוסקין במילי דתמיד קודם דישון המזבח והמנורה היו מפיסין נמי קודם "ו שחיטת החמיד וזריקתו דמתוך שתחלת עבודה היתה בחמיד יא] ראשונה חביבה היתה והקדימוה בפיים ולא מפני שאלו קודמין זה לזה בפיים דכבר פירשתי שכולן זוכין יחד דכיון שזוכה השוחט י"ב אחיו הכהנים נמשכין אחריו. וכל עבודות החמיד ^{יב]} שחיטתו וזריקתו לא היתה אלא אחר דישון מזבח הפנימי והמנורה כילד בתחלה מדשן מזבח הפנימי ואחר כך מדשן את המנורה ה' נרות ואח"כ שוחט את התמיד חורק את הדם ואח"כ מטיב ומתקן שתי נרות שנשארו לתקן ואחר כך מקטיר הקטרת ובקטורת היה פיים אחר לפי שמעולם לא שנה אדם בקטורת ומפרש ביומא (דף כו.) מפני שמעשרת לפיכך היו מכריזין כהנים חדשים לקטורת בואו והפיסו. וא"ת למה היה פיים בדישון מזבח הפנימי

חיוריתא הגרעינין ושייפי ליה בחלבא דצבתא דסריקא ליה ביזרא. וקברי לה היכא דמסיק ימא שירטון קורה עבדא פירי לא עבדא ותלת בורכי מינייהו לא מחזקא להו גמלא ומושחין
אותו בחלב של צב כדי שירבקו
הודעים ביחד ונוטעין אותן
בירושלים: עץ עושה ולא
נימים ממנו אין אדם יכול
למושכן ביחד בגשר: מייש. לא
למושכן ביחד בגשר: מייש. לא
למושכן ביחד בגשר: מייש. לא
איתפרש לן אי זה מין הוא:
מידר את המערכה גדולה
וחזיתה מזרחה. כלומר מניח
חלון לצד מזרח: אליתא עצים
קטנים שמסיקין מהן את
שניה לקטורת שממנה היו
שניה לקטורת שממנה היו
להקטיר הקטורת וכנגד
לקטורת וכנגד לא מחזקא להו גמלא ומושחיו מכניסין גחלין למזבח והדב
הקטורת וכנגד
המערכה דורמית מסדרין
סטאן גחלים היו מכניסים בכל
המערכה שניה וכבאומד חמש
סטאן גחלים היו מכניסין בכל
באותן ג'י סאין אחלים ששם
באומד ח' סאין גחלים ששם
באותן ג'י סאין אמוסיפין שם
באותן ג'י סאין אמוסיפין שם
היו נותנין בזיכי לבונה של לחם
הפנים: פל"ק
המנים: פל"ק
המערם והפדרים שסילקו
השער שוו הפדרים שסילקו
בשעת שרולה: הגדה. היינו

בשכוז שהכלו זה שן ההידה למערכה גדולה: הגרה. היינו הקנה וכל הריאה והלב והכבד: מתיא בן שמואל. שהיה ממונה וכל הריאה והלב והכבד: בן שמואל. שהיה ממונה ייסות היה שואל לשומר על הפייסות היה שואל לשומר האיר כל פני המזרח: עד שהוא בחברון. עד שאדם יכול להכיר עיר חברון שסמוך לה והצופה אומר הין:

הגהות הב"ח

(A) גמ' וקברי ליה היכא דמסיק לה ימא שירטון: (ב) שם במשנה אמר להן הממונה לאו וראו נ"ב עיין בפירוש ר"ע מברטנורה על פרק זה: (ג) מפרש ד"ה אמר להם וכו" ים. נגו פפרש דיה מתר נהם זכרי כסדר שהיו יושבין נמשכין עמו וכרי ואע"ש שקדר הפיים הכי הוה סדר העבודה לא הוה כך כדלמת בסדר יומא וכרי שזוכין בו ומכניסין אומו לשחוט ורואין ומבקרין וכרי מפייסיו נמי הודם בשחיטת התמיד וכו' עבודת החמיד אבל שחיטתון (ד) בא"ד אלמא לא בעי פייסי דהא וכו' מוכח משם דלא מפייסינן בעבודה שאינה תמה אלא בעבודה שאינה תמה כל כהן שירצה יזכה יכו׳ איכא לתרולי דעבודה של זרים

פי' הרא"ש

גרועה: ושייפא לה בחבלה דלבתה. גרוטב: ושייפא לה פחבלת לצכחל. משפשף בחבל המבל מתפו מתפפף בחבל מקד למכת המחקלה עד שיקיר כל מחקלה עד שיקיר כל מה החבר עליה בחיל, היכר את מתוך זה יצל ויהול ב האילן והוא לב האילן והוא לב האילן והוא לב האילן והוא לב האילן הוא המבלה לבלחל כלוחר ישוף ויתשה בחלוב החלוב ה התאנה בחלב של שרוף ששתו לב ומתוך זה ימות הזרע ויחדל מלעשות עוד פרי: היבא דמסיק ארעם עוד פרי: היבא דמסיק ארעם פרי: היבא דמסיק ארעם שירטון. כלומר אלל שפת הההר במקום לחלוחית יטע אותו כי בענין אחר לא יצמח: ותדת סוכין. ג' ענים מהן הם כ"כ גדולים שאין ענפים מהן הם כ"כ גדולים שאין גשר מחזיק אותם כי מחמת כבידן יפול הגשר: קורה עבדי פירי לא יפול הגשר: קורה עבדי פירי לא עבדי. דמתוך שאינו עושה פרי נעשו הקורות עבים וגדולים כי כל יניקת האילן נכנס בעץ: מ"מ. עושין חזיתה החינן נכנס בען: מיש. עושין מיחה במורח: שהחא הרוח מנשכת בה. וממהל להדליק. ולמורח משום דרוח מורחים קשה וחזק. וגם כל שערי המורח מכוונין זה כנגד זה ונכנס בהן הרוח: אייראה עלים דקים: מקומות עבדי, להולאת אליתא בין ביטון ונה במורח. הגוריו וגם בחזית:

הדרן עלך ראוהו אחיו

והמנורה ובהעלאת אברים לכבש הא אמרי' ביומא בסוף פרק ב' (כו:) אמר רבי יוחנן זר שסידר את המערכה חייב מיתה הואיל ועבודה תמה היתה מתקיף לה רבא אלא מעתה תיבעי פיים ואמרי׳ אישתמיטתיה הא דתניא מי שוכה בתרומת הדשן זוכה בסידור מערכה ובשני גזירין אלמא (ד) בעי פיים דהא לא אמר כל כהן שירצה יסדר

ושייפי להו 🕫 בחבלא דצבתא דסריד עליה בזרא וקברי (6) פ היכא דמסיק ימא פ שירטון קורה עבדא פירי לא עבדא ותלת בריכי מינייהו לא מחזקה להו גמלא: סידר את המערכה גדולה וכו': מאי מעמא רב הונא ורב חסדא חד אמר כדי שתהא הרוח מנשבת בה וחד אמר כדי שיהו מציתין את האליתא משם מיתיבי ריוח היה בהן בין הגזירין שהיו מציתין את האליתא משם אמר לך מקומות מקומות עבדי: הדרן עלך ראוהו אחיו ים מי ממונה בואו והפיסו יו מי "השוחם ומי הזורק מי מדשן מזבח הפנימי מי מדשן את המנורה מי מעלה אברים

לכבש הראש והרגל של ימין ושתי הידים העוקץ והרגל של שמאל החזה והגרה ושתי דפנות הקרביים והסולת והחביתין והיין הפיסו זכה מי שוכה אמר להן (ס יצאו וראו אם הגיע זמן שחימה אם הגיע הרואה אומר ברקאי מתיא בן שמואל אומר יהאיר פני כל המזרח עד שהוא בחברון והוא אומר הן יאמר להן צאו והביאו יס (לי ס והוציאו) שלה מלשכת צאו והביאו יס (לי המלאים והרי לשכת המלאים נתונה במקצוע צפונית מערבית יארבע לשכות היו שם אחת לשכת המלאים ואחת לשכת החותמות ואחת לשכת בית המוקד ואחת לשכה שעושין בה לחם הפנים ינכנסו ללשכת הכלים הוציאו משם תשעים ושלשה כלי כסף וכלי זהב ההשקו את התמיד בכום של